

A 1792/puheenjohtajisto

Tekijä(t) Konservatiivinen ryhmä
Käsittelijä Puheenjohtajisto

 Pohjoismaiden
neuvosto **Jäsen ehdotus väestönsuojelun piirissä toteutettavan
sairaanhoidon suunnittelusta**

Ehdotus

Konservatiivinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaat laajentavat terveydenhuoltoalan pohjoismaista yhteistyötä siten, että se kattaa operatiivisen suunnittelun ja varautumisen olosuhteisiin rauhanajan ulkopuolella.

Taustaa

Pohjoismailla on yhteinen historia ja maantieteellinen sijainti ja ne ovat jo pitkään kehittäneet hyviä yhteistyömuotoja puolustusalueelle. Turvallisuustilanne on jo vuosien ajan heikentynyt meitä ympäröivässä maailmassa ja lähialueillamme johtuen tapahtumista, joita emme voi hallita. Kehitys saattaa olla vaikeasti ennustettavaa ja nopeaa.

Pohjola on tiiviissä yhteydessä ympäröivään maailmaan. Globalisaatio tuo mukanaan myönteistä kehitystä, mutta yksittäiset tapahtumat voivat vaikuttaa nopeasti koko maailmaan. Siksi kriisivalmiuteen kuuluu tärkeänä osana virtausvarmuus. Pohjoismaiden siviiliväestön suojelun ja kokonaispuolustuskyvyn ylläpitäminen edellyttävät, että esimerkiksi välttämätön elintarvike-, juomavesi-, energia- ja lääkehuolto turvataan.

Ruotsin Försvarsberedningen (turvallisuus- ja puolustuspoliittinen valmistelu) toteaa raportissaan *Motståndskraft - Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025*, että on olemassa "hyvät edellytykset tiiviimmälle yhteistyölle Pohjoismaiden kesken ja yhdessä Baltian maiden ja muiden (Ruotsin) lähialueella olevien maiden kanssa väestönsuojelun kehittämistä koskevissa kysymyksissä" (s. 209).

Terveyden- ja sairaanhoitoalan kriisivalmiutta koskeva yhteistyö ei ole uutta Pohjoismaissa. Jo vuodesta 1975 Pohjoismaat ovat tehneet tämän alan yhteistyötä. Pohjoismaisessa terveydenhuoltoyhteistyössä (NORDHELSS) on olemassa yhteispohjois-

mainen terveydenhuollon valmiutta koskeva puitesopimus, jonka mukaan Pohjoismaat tukevat toisiaan katastrofin tai kriisin kohdatessa. Pohjoismaisten terveydenhuoltoviranomaisten kesken on myös perustettu Svalbard-valmiusryhmä, joka on saanut edellä mainittuun puitesopimukseen perustuvan mandaattinsa sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvostolta (MR-S). Ryhmän tavoitteena on lisätä ja parantaa yhteistyötä ja tiedonvaihtoa.

Pohjoismaisen yhteistyön vahvistamiseksi on monia keinoja. Pohjoismaat voivat esimerkiksi ottaa oppia toistensa elintarvike- ja lääkehuoltoon koskevasta valmiussuunnittelusta. Maat voisivat lisäksi laajentaa ja syventää jo nyt väestönsuojelussa tehtävää kahden- ja monenkeskistä kokemustenvaihtoa siten, että se kattaisi myös operatiivisen suunnittelun ja varautumisen olosuhteisiin rauhanajan ulkopuolella.

Sairaanhoidon resurssien ja lääkehuollon yhteisellä suunnittelulla voitaisiin vahvistaa virtausvarmuutta. Esimerkiksi Ruotsissa käytettävistä lääkkeistä suuri osa on maa-hantuotuja. Lääkkeiden ja terveydenhuollon tarvikkeiden saatavuuden tarkastelu voisi olla askel kohti yhteistä operatiivista suunnittelua ja valmistautumista pohjoismaisen väestönsuojelun ja sairaanhoidon rauhanajan ulkopuolisiin olosuhteisiin.

Lopuksi on tarkasteltava, voidaanko Pohjoismaissa ryhtyä tekemään yhteistyötä sotilaallisen toiminnan ja siviilipuolen sairaanhoidon kesken. Samalla tavoin on syytä tarkastella yhteistyötapoja ja johtamista.

Ottawassa 2. kesäkuuta 2018

Bente Stein Mathisen (H)
Brigitte Klintskov Jerkel (KF)
Hans Wallmark (M)
Juhana Vartiainen (kok.)
Lars-Arne Staxäng (M)
Lena Asplund (M)
Maria Stockhaus (M)
Marianne Synnes (H)

Michael Tetzschner (H)
Nils Aage Jegstad (H)
Norunn Tveiten Benestad (H)
Solveig Sundbø Abrahamsen (H)
Susanna Koski (kok.)
Thomas Finnborg (M)
Vilhjálmur Árnason (Sj.)
Wille Rydman (kok.)